

JIGSAW USULI VA INGLIZ TILINI O'QITISHDAGI O'RNI**Samadi Nooria**

Termiz davlat universiteti mustaqil izlanuvchisi

Annatsiya: Ushbu maqolada jigsaw strategiyasi va uning ta'lim sohasidagi o'rni, qo'llanilishi, turlari va uning kamchiliklari va afzalliklari, shuningdek, ta'lim jarayonini takomillashtirish va o'quvchilarning bilimlarini hamkorlikda ishlash yo'li bilan oshirish masalari, o'quvchilarni darsga nisbatan motivatsiyasini oshirish va o'qituvchilarga ta'lim jarayonida eng yuqori natijalarga erishish uchun qulay sharoit yaratib berish masalalari bo'yicha tadqiqotchilar nuqtai nazaridan oydinlik kiritilgan.

Tayanch so'zlar: Jigsaw, strategiya, texnika, til ko'nikmalari, ingliz tili, hamkorlikda ishlash, eshitish, gapirish, o'qish, yozish, o'quvchi.

Jigsaw strategiyasi- bu o'quvchilarni muvaffaqiyatga erishish uchun bir-biriga bog'liq bo'lgan sinfdagi mashg'ulotlarni tashkil qilish usuli. U sinflarni guruhlariga ajratadi, ularning har biri topshiriqning bir qismini bir yerga toplaydi va tugatdan so'ng o'z ishlarini sintez qiladi. U ijtimoiy psixolog Elliot Aronson tomonidan majburan birlashtirilgan maktablarda irqiy guruhlarini zaiflashtirishga yordam berish uchun ishlab chiqilgan. [1]

Jigsaw- bu home/uy guruhining har bir o'quvchisiga mavzuning bir jihati bo'yicha ixtisoslashish imkonini beruvchi hamkorlikdagi ta'lim strategiyasi masalan, bir guruh tropic o'rmon hayvonlarining yashash joylarini, boshqa guruh tropic o'rmon hayvonlarining yirtqichlarini o'rganadi). o'quvchilar xuddi shu ko'rinishda tayinlangan boshqa guruh a'zolari bilan uchrashib, materialni o'zlashtirgandan so'ng home/uy guruhiga qaytib, o'z guruh a'zolariga materialni o'rgatadilar. Ushbu strategiya yordamida home/uy guruhidagi har bir o'quvchi mavzu bo'yicha boshqotirma bo'lagi bo'lib xizmat qiladi va ular birgalikda birgalikda ishlangan to'liq boshqotirmani yaratadilar. [2]

Jigsaw strategiyasi o'quvchilarga tengdoshlari bilan hamkorlikda ishlash imkoniyatini beradi, faollik va motivatsiyani oshiradi va o'z navbatida tushunishni chuqulashtiradi (Chi-Cheng, 2014). Jamoalarda hamkorlik madaniyatini va o'rganishni rag'batlantiradigan ijobiy muhitni yaratadi (NMSA, 2010). [3]

Jigsaw-hamkorlikda o'rganishning usullari yoki metodlaridan biri. Bu ijobiy o'zaro bog'liqlikni rag'batlantiradi, va shuningdek, individual javobgarlikni ta'minlashning oddiy usulini taqdim etadi. Jigsaw sinfi irqiy mojarolarni muvaffaqiyatli ravishda kamaytirish va ijobiy ta'lim natijalarini oshirish bo'yicha uch o'n yillik tajribaga ega bo'lgan hamkorlikda o'rganish usulidir. [4; p.2]

Jigsaw strategiyasining afzalliklari

Jigsawning qo'llash orqali o'quvchilar guruhlarda o'qish uchun yangi vaziyat yaratadilar. guruhlar o'quvchilarni sinfdagi o'zaro ta'sir va muloqotdan tashqari ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Jigsawda ekspertlar guruhlarining mavjudligi o'quvchilarni o'z vazifalarga mas'uliyat bilan yondashadi. Bundan tashqari, bu usul o'quvchilarning ustunligini ta'minlaydi, chunki o'quvchilar bilim almashishda faolroq bo'ladilar. Rivojlanishiga asos bo'lgan jigsaw usuli interfaol ko'nikmalarni shakllantiradi, bu esa o'qituvchini o'quvchilar o'rtasidagi ijtimoiy ta'sir va muloqotga e'tibor qaratishga majbur qiladi. [5; p.17]

Jigsaw strategiyasining kamchiliklari

Aronsonning soʻzlariga koʻra, jigsawdan foydalanishning bir qancha kamchiliklari mavjud, birinchi muammo- zaif oʻquvchilar. Sust va sekin oʻquvchilarga maʼlumotni tushunish va oʻzlashtirish uchun boshqalarga qaraganda koʻproq vaqt kerak boʻladi. Ikkinchidan don ova hozirjavob oʻquvchilarning hukmronligi muammosi, chunkiguruhda hamma ham teng fikr mulohazaga ega emaslar. Bir kishi guruhda hukmronlik qilishi, boshqalar esa oʻzlarini chetda his qilishlari mumkin.

Baʼzi oʻquvchilar boshqa guruhlarining qobiliyatlariga ishonmaydilar, bu esa keskinlik va hamkorlik qilishdan bosh tortishga olib keladi. Uchunchi muammo – oʻquvchilar zerikib ketishlari. Bu odatda koʻp oʻquvchilar bilan sodir boʻladi. [6; p.19]

Taʼlim jarayonini qiziqarli va har tomonlama samarali boʻlishiga jigsaw strategiyasi katta ahamiyatga ega. Bizning fikrimizcha, taʼlim sifatini yaxshilash uchun avvalambor oʻqitish va orgatish uchun qulay va taʼlim olish va taʼlim berish meʼyorlariga javob beradigan sharoitlarni yaratish zarur. oʻqitish metodlaridan jumladan jigsaw metodidan foydalanish ham taʼlim sifatini oshirishda muhim rol oʻynaydi. Jigsaw usuli oʻquvchilarning bilim saviyasini oshishiga, oʻquv materiallarini zerikmasdan, tezda oʻzlashtirish, sinfdoshlari bilan maʼlumot almashtirish, sinfda oʻzaro taʼsir, raqobat, va oʻzaro hamkorlik taʼsirini qoniqarli darajada takomillashtiradi va hamkorlikda ishlash jarayonida oʻquvchilarni bir-biriga hurmat qilishni oʻrgatadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1.Jigsaw (teaching technique) – Wikipedia

[https://en.m.wikipedia.org/wiki/jigsaw-\(teaching-technique\)](https://en.m.wikipedia.org/wiki/jigsaw-(teaching-technique))

2. Jigsaw Classroom Strategies | Reading Rockets

<https://www.readingrockets.org/strategies/jigsaw>

3.Jigsaw Teaching Reading and Writing in the Content Areas

<https://teachingreadingwritingmiddleschool.weebly.com/jigsaw.html>

4. Abd. Rahman. Improving Speaking Skill by Using Jigsaw Technique. P2.

5. E. Slavin, op. cit, p.17

6. E. Slavin, op. cit, p.19